

1. ความจำกัดความ

สิทธิ (Rights) คือ อำนาจหรือประโยชน์ที่บุคคลพึงมีพึงได้ มีกฎหมายรับรองไว้ และสิทธิจะได้อำนาจตั้งแต่กำเนิดไม่มีใครสามารถพรากเอาไปได้

“Human rights are rights inherent to all human beings, whatever our nationality, place of residence, sex, national or ethnic origin, colour, religion, language, or any other status. We are all equally entitled to our human rights without discrimination. These rights are all interrelated, interdependent and indivisible.”

UNHCR-United Nations Human Rights Office

“สิทธิมนุษยชนเป็นสิทธิที่มีอยู่ต่อมนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นสัญชาติถิ่นที่อยู่เพศสัญชาติหรือชาติพันธุ์สีผิวศาสนา ภาษาหรือสถานะอื่นใด เราทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในสิทธิมนุษยชนของเราโดยไม่เลือกปฏิบัติ สิทธิเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันทั้งหมดพึ่งพากันและไม่สามารถแบ่งแยกได้”UNHCR

“สิทธิมนุษยชนจำแนกกว้างๆ ได้เป็น 2 ส่วนคือ สิทธิของพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ซึ่งรวมถึงสิทธิในชีวิต เสรีภาพและความมั่นคงของบุคคล อิสรภาพจากความเป็นทาสและการถูกทรมาน ความเสมอภาคในทางกฎหมาย สิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมือง เสรีภาพในทางความคิด การนับถือศาสนา การแสดงความคิดเห็น เป็นต้น ส่วนอีกด้านหนึ่งคือสิทธิในทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งรวมถึงสิทธิในการทำงาน สิทธิทางการศึกษา สิทธิทางอาหาร และสิทธิที่จะได้รับบริการทางด้านสาธารณสุข เป็นต้น” ปริญญาสากุล

สิทธิมนุษยชนตามกฎหมายไทย ใน พรบ.คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 3 คือ “สิทธิมนุษยชน หมายความว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพความเสมอภาคของบุคคลที่ได้ที่ได้รับการรับรอง หรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

สรุปคำจำกัดความในความหมายของผู้เขียน สิทธิมนุษยชน (Human Rights) หมายถึง

“สิทธิขั้นพื้นฐานที่มนุษย์เกิดมาพร้อมกับความเท่าเทียมกันในแง่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิ เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ภาษาศาสนา สถานภาพทางกายและสุขภาพ รวมทั้งความเชื่อทางการเมือง หรือความเชื่ออื่นๆ ที่ขึ้นกับพื้นฐานทางสังคม สิทธิมนุษยชนเป็นสิ่งที่ไม่สามารถถ่ายทอดหรือโอนให้กับผู้อื่นได้” .

แนวคิดเรื่องสิทธิธรรมชาติต่างๆหล่นหลอมมาเป็นแนวคิดเรื่องสิทธิมนุษยชนสมัยใหม่อย่างในปัจจุบัน ประกอบไปด้วย

- สิทธิในชีวิตและร่างกาย เริ่มตั้งแต่เมื่อคลอดและอยู่รอดเป็นทารก
- สิทธิที่จะไม่ถูกกระทำทารุณกรรม คือ ไม่ถูกกระทำอย่างโหดร้าย ฆาตกรรม
- สิทธิที่จะไม่ถูกกระทำเยี่ยงทาส คือ ไม่ถูกปฏิบัติเช่นสิ่งของ
- สิทธิที่จะไม่ถูกลงโทษ หรือถูกกล่าวหาด้วยกฎหมายย้อนหลัง

2. สัญลักษณ์สากล

**Different People.
Same Rights.
One Symbol.**

โลโก้สิทธิมนุษยชน ผู้ออกแบบได้รวมภาพเงาของมือ กับนก และหัวแม่มือชาวควีนก โดยมียัตถุประสงค์เพื่อเป็นส่วนร่วมในสันติภาพต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสิทธิมนุษยชนและเป็นความหมายที่จะใช้ข้ามพรมแดนทางวัฒนธรรมและภาษา เป็นอิสระจากสิทธิ และสามารถให้ทั่วโลกโดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือได้รับใบอนุญาต

3. หลักการพื้นฐานของสิทธิมนุษยชน

มนุษย์เกิดมาก็มีความคิด หรือ ซึ่งเป็นสิทธิของธรรมชาติที่สร้างขึ้นมากับความเป็นมนุษย์ ฉะนั้น ความคิดจึงเป็นสิทธิตามธรรมชาติของมนุษย์ หรือเรียกว่า.. “สิทธิมนุษยชน” (Human Right)

เมื่อมนุษย์มีความคิด(Thinking) หรือมีจิต(Mind) มนุษย์จะต้องเป็นเจ้าของความคิดหรือเป็นเจ้าของจิตนั้นตลอดไป ผู้ใดจะมาทำลายหรือแย่งชิงเอาความคิดไปจากมนุษย์ไม่ได้ ดังนั้น แนวคิดนี้ จึงได้ถูกกำหนดไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Right) ว่า.. “เสรีภาพทางความคิดเป็นรากฐานของเสรีภาพทั้งปวง” โดยมีหลักการพื้นฐานดังนี้

1. ทุกคนมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity) เป็นสิทธิติดตัวทุกคนตามธรรมชาติตั้งแต่เกิด(National Rights)
2. คนทุกคนมีความเสมอภาคและห้ามการเลือกปฏิบัติ (Equality and non-discrimination)
3. สิทธิมนุษยชนเป็นของทุกคนโดยไม่เลือกเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ อาชีพ สถานะทางเศรษฐกิจ หรือสังคม สุขภาพ และความคิดเห็นด้านต่างๆ (Universality)
4. สิทธิมนุษยชนเป็นองค์รวมแยกเป็นส่วนๆ ไม่ได้และพึ่งพิงกัน (Indivisibility & Interdependently)

5. การมีส่วนร่วมและการเป็นส่วนหนึ่งของสิทธินั้น (Participation & Inclusion) หมายความว่า ประชาชนแต่ละคน หรือกลุ่มประชาชนหรือประชาสังคมย่อมมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการเข้าถึงและได้รับประโยชน์จากสิทธิพลเมืองและการเมือง และสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

6. ตรวจสอบได้และใช้หลักนิติธรรม (Accountability & the Rule of Law)

สิทธิของมนุษยชนขั้นพื้นฐานใน คือ สิ่งที่เป็นขั้นพื้นฐาน ต่อการอยู่รอดและพัฒนาตัวเอง อันได้แก่ : การมีปัจจัย 4 ใช้ สามารถใช้ชีวิตอย่างเสรีและมั่นคงปลอดภัย มีส่วนร่วมทางการเมือง มีเสรีภาพในการพูด แสดงความคิดเห็น หรือชุมนุมโดยสันติ มีเสรีภาพในการนับถือศาสนา การประกอบอาชีพ มีเวลา พักผ่อนอย่างเพียงพอ ไม่ถูกทรมานหรือทำร้ายร่างกาย ไม่ ถูกจับกุมคุมขังโดยพลการ ไม่ถูกเลือกปฏิบัติ หรือดูหมิ่นเหยียดหยาม ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเสมอภาค ได้เรียนหนังสือและรับรู้ข่าวสารต่างๆ เข้าถึงบริการ สาธารณะ และได้รับสวัสดิการสังคม

4. สิทธิมนุษยชน กับ ประชาธิปไตย

**“ประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชนเป็นสิ่งที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้
เราไม่อาจมีสิ่งหนึ่งโดยปราศจากอีกสิ่งหนึ่งได้”**

(Democracy and human rights are inseparable. We cannot have the one without the other)

...เนลสัน แมนเดลา, บิดาแห่งแอฟริกาใต้ยุคใหม่

**“ประชาธิปไตยเป็นหนึ่งในคุณค่าหลักสากลและเป็นหลักการของสหประชาชาติ
เคารพสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานและหลักการของการจัดให้มีการเลือกตั้งตามวาระ
สิทธิมนุษยชนประกอบด้วยสิทธิทางการเมืองและเสรีภาพที่เป็นรากฐานของระบอบประชาธิปไตย” ... UNHCR**

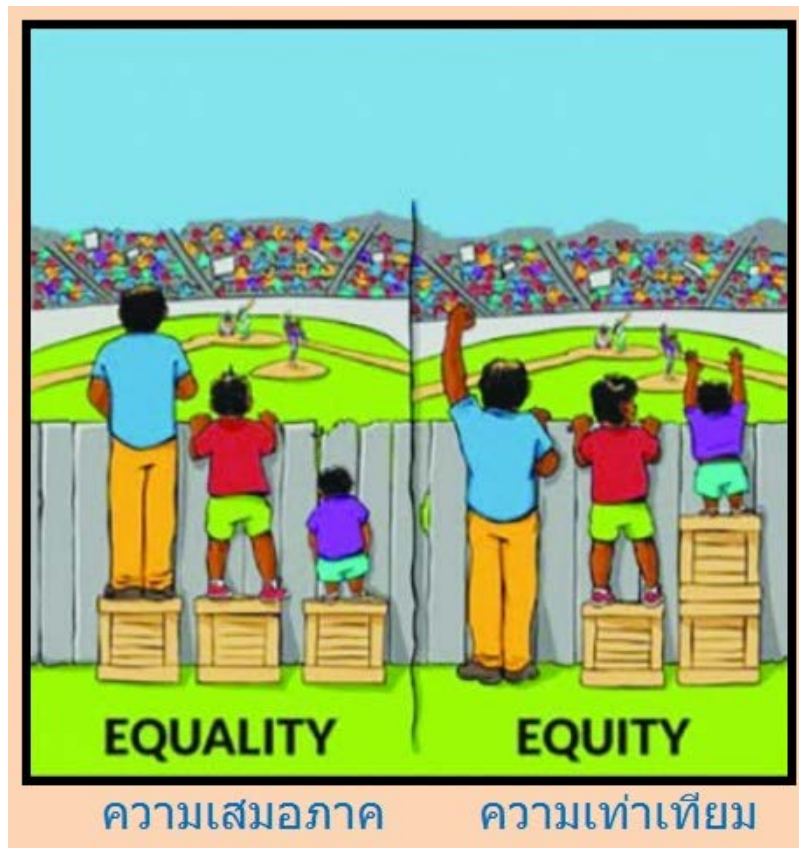
สิทธิมนุษยชน และ ประชาธิปไตย ล้วนเป็น “แนวความคิดตะวันตก” ซึ่งเน้นในเรื่องสิทธิและเสรีภาพ ในหลักการประชาธิปไตยแบบดั้งเดิม มักเน้นไปที่การปกครองโดยเสียงข้างมากซึ่งได้อำนาจผ่านพิธีการเลือกตั้ง แต่ในทางปฏิบัติ การเลือกตั้งและได้มาซึ่งเสียงส่วนใหญ่แล้วนั้น ไม่ได้ทำให้ประเทศเป็นประชาธิปไตยโดยอัตโนมัติ พลเมืองอาจไม่ได้มีสิทธิ เสรีภาพ ตามหลักการประชาธิปไตย ตัวอย่างเช่น ฮิตเลอร์ และผู้นำเผด็จการหลายๆคน อาศัยวิธีการเลือกตั้ง ได้รับคะแนนเสียงท่วมท้นจากประชาชน และเข้าสู่อำนาจการบริหารประเทศในระบอบประชาธิปไตย แต่กลับกลายเป็นยุคผู้นำเผด็จการซึ่งจำกัดสิทธิ ทำลายเสรีภาพของประชาชนและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

ในทางกลับกัน แม้มนุษย์จะมีอิสระทางความคิดซึ่งเป็นสิทธิโดยธรรมชาติ แต่สิทธินั้นจะดำรงอยู่เองอย่างเป็นเอกเทศในโลกนี้ไม่ได้ เพราะสังคมมนุษย์มีการเมืองการปกครอง(Government) ซึ่งเป็นการจัดระเบียบการใช้อำนาจบริหารโดยรัฐ นั่นคือ..“ความสัมพันธ์ระหว่างสิทธิมนุษยชน กับการปกครองของรัฐ” ความมากมายของสิทธิมนุษยชนในแต่ละประเทศ จึงขึ้นอยู่กับความแตกต่างของระบอบการปกครอง ในระบอบเผด็จการ การให้สิทธิมนุษยชนจะน้อย แต่ในระบอบประชาธิปไตย การให้สิทธิเสรีภาพบริบูรณ์

แม้จะอยู่ในการปกครองแบบใด ไม่ว่าเข้ามาสู่อำนาจโดยเผด็จการ หรือได้รับความชอบธรรมจากผลการเลือกตั้ง รัฐต้องเคารพสิทธิมนุษยชนด้วย การอ้างความชอบธรรมใดๆเพื่อละเลยสิทธิมนุษยชน โดยอาศัยศาสนา, อุดมการณ์ หรือความเป็นวัฒนธรรมสัมพัทธ์ ล้วนไม่อาจเป็นที่ยอมรับได้ เช่น ต้องไม่มีผู้ใดมีสิทธิ์ทำทารุณต่อผู้อื่น โดยอาศัยการอ้าง

ความชอบธรรมทางศาสนา (ในกลุ่มประเทศอาหรับ) ต้องไม่มีผู้ใดมีสิทธิทุจริตกอบโกยผลประโยชน์ของชาติเป็นของตัวเองและพรรคพวกตัวเอง (ในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา)

ดังนั้น เพื่อให้การปกครองแบบประชาธิปไตยนำสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค ความเท่าเทียม สู่ประชาชนตามเจตนารมณ์ของประชาธิปไตยอย่างแท้จริง จึงต้องมีการบัญญัติหลักการสิทธิมนุษยชนไว้ควบคู่กันตามคำกล่าวข้างบนของเนลสัน แมนเดลา หรือกล่าวในเชิงกลับกัน การมีสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค เท่าเทียมในหลักการสิทธิมนุษยชนจะทำให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น มีความเป็นประชาธิปไตยจริงๆ

รูปซ้ายมือ แสดงถึง คน 3 คน แบ่งมีกล่องคนละ 1 ใบเพื่อใช้เป็นอุปกรณ์ในการดูกีฬา ดูเสมือนภาพลวงตาว่าเป็นประชาธิปไตย เพราะทุกคนได้รับการแบ่งสรรคนละใบเสมอภาคกัน แต่โอกาสในการมองเห็นที่ไม่เท่ากัน... นั่นคือความไม่เท่าเทียม

รูปขวามือ แสดงถึง คน 3 คน ได้รับการแบ่งกล่องไม่เท่ากัน คนที่สูงสุด ไม่ได้รับกล่องชะหนึ่งใบ แต่คนเตี้ยสุดได้รับกล่อง 2 ใบ ดูเสมือนเกิดความไม่ยุติธรรมในการแบ่งสรรทรัพยากร แต่...นั่นคือความยุติธรรมในการให้การเท่าเทียม ยุติธรรมในการที่ทุกคนจะมีโอกาสดูกีฬาโดยไม่จำกัดเพศวัยความต่างทางกายภาพ

ดังนั้น ในการเป็นประชาธิปไตยที่แท้จริงต้องยึดหลักการของสิทธิมนุษยชน “ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์” ได้รับโอกาสทุกอย่างที่เท่าเทียมกัน จึงจะทำให้สังคมสันติสุขได้

5. นักสิทธิมนุษยชนที่สำคัญของโลก

จากหนังสือเรื่อง “People who fought for Human Rights / Civil Rights”, Oxford, www.biographyonline.net, 11th June 2013 , Citation: Pettinger, Tejvan ได้กล่าวถึงบุคคลสำคัญของโลกซึ่งต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน และ สิทธิเสรีภาพ ดังนี้

Abraham Lincoln (1809–1865) President of US during the American civil war. Lincoln made the famous Emancipation Proclamation (1863) declaring “*that all persons held as slaves*” within the rebellious states “*are, and henceforward shall be free.*” This proclamation was followed by the 13th Amendment to the US Constitution (1865) outlawing slavery.

อับราฮัม ลินคอล์น ประธานาธิบดีคนที่ 16 ของสหรัฐอเมริกา เป็นผู้ยิ่งใหญ่ในด้านสิทธิมนุษยชนด้านการเรียกร้อง ความเป็นธรรม ความเสมอภาคและสิทธิ

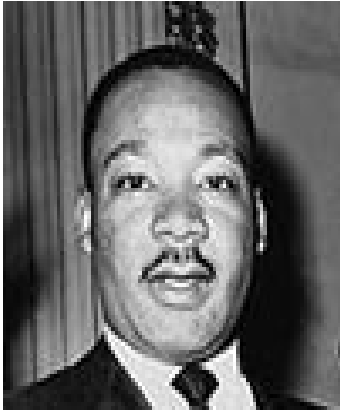
เสรีภาพให้แก่เพื่อนมนุษย์ เป็นผู้นำการปลดปล่อยทาส และเป็นต้นแบบของการเลิกทาสของโลก นำไปสู่การสร้างความเสมอภาคและเท่าเทียมกันในหมู่พลมนุษยชาติไปทั่วโลกในเวลาต่อมา และทำให้สิทธิเสรีภาพของคนในยุคปัจจุบันแบ่งบานถึงขีดสุด เนื่องจากความตระหนักว่า “*มนุษย์ทุกคนต่างก็มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน*” เป็นเจ้าของสุนทรพจน์อันเป็นนิยามของระบอบประชาธิปไตยที่กระชับ, ให้ความหมายชัดเจนที่สุดและมีการนำไปพูดซ้ำมากที่สุดจนถึงปัจจุบันนี้ คือ “*รัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน*”

Nelson Mandela (1918–2013) Anti-apartheid leader. Mandela spent over twenty years in jail for his opposition to the racist apartheid system which excluded blacks from many areas of society. He was elected the first President of democratic South Africa in 1994. “*I have cherished the ideal of a democratic and free society in which all persons live together in harmony and with equal opportunities.*” – Nelson Mandela.

เนลสัน แมนเดลา ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ในช่วงปี พ.ศ. 2537-2542 เป็นตำนานของวีรบุรุษผู้ได้รับการยกย่องว่าเป็นนักสู้เพื่อความเสมอภาค นักสู้เพื่อยุติการเหยียดผิวและการครอบงำของคนผิวขาวในแอฟริกาใต้มายาวนานถึง

350 ปี ด้วยการให้อภัยอันยิ่งใหญ่และสถาปนารัฐที่คนทุกสีผิวได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน ผลักดันให้เกิดสันติภาพให้เท่าเทียมกันทั่วโลก และอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ สุนทรพจน์ที่แสดงความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงผู้ร่วมการต่อสู้สิ่งแรกคือ “*การซื้อสัตย์ต่อตัวเอง คุณจะไม่มีอิทธิพลใดๆ ต่อสังคมได้เลย หากยังไม่ยอมเปลี่ยนแปลงตัวเอง ... ผู้สร้างสันติสุขที่ยิ่งใหญ่คือคนที่ซื้อสัตย์ มีความจริงใจ แต่ก็อ่อนน้อมถ่อมตน ”*

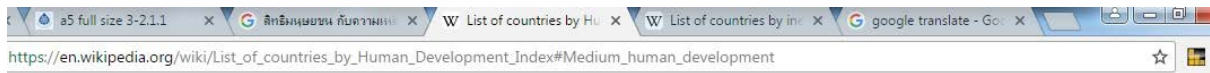

Martin Luther King (1929–1968) Non-violent civil rights leader. Inspired American civil rights movement to achieve greater equality. Helped to organise the 1963 March on Washington, where he gave famous ‘I have a dream’ speech. *“I have a dream that one day this nation will rise up and live out the true meaning of its creed: ‘We hold these truths to be self-evident: that all men are created equal.’*

มาร์ติน ลูเธอร์ คิง เป็นที่รู้จักในนามของ “นักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนชาวอเมริกัน ล้มล้างการเหยียดผิว” เป็นผู้นำของกระบวนการเคลื่อนไหวด้านสิทธิพลเมืองอย่างสันติในสหรัฐอเมริกา ทำงานอย่างหนักเพื่อความเท่าเทียมกันของเรียกร้องสิทธิของ

คนผิวดำ ผลงานที่โดดเด่นและทำให้เขามีชื่อเสียง คือ การพูดสุนทรพจน์เรื่อง “ฉันมีความฝัน” และประกาศว่า อเมริกาจะปราศจากความลำเอียงและไม่มือคติดต่อกันผิวดำในปี พ.ศ. 2507 และ ได้รับรางวัลสันติภาพเคนเนดี (Kendy Peace Prize) รางวัลโนเบลสาขาสันติภาพในปีนั้น เป็นเจ้าของคำถามว่า "Life's most persistent and urgent question is, *'What are you doing for others?'*" คุณกำลังทำอะไรเพื่อผู้อื่นอยู่

6. การพัฒนา สิทธิมนุษยชนของไทยในเวทีโลก

High human development

Rank		Country	HDI		Rank		Country	HDI	
2016 estimates for 2015 [1]	Change in rank from previous year[1]		2016 estimates for 2015 [1]	Change from previous year [1]	2016 estimates for 2015 [1]	Change in rank from previous year[1]		2016 estimates for 2015 [1]	Change from previous year [1]
52	▼ (1)	Belarus	0.796	▼ 0.002	79	▲ (1)	Grenada	0.754	▲ 0.003
52	▲ (1)	Oman	0.796	▲ 0.001	81	▲ (1)	Bosnia and Herzegovina	0.750	▲ 0.003
54	—	Barbados	0.795	▲ 0.001	82	—	Macedonia	0.748	▲ 0.002
54	—	Uruguay	0.795	▲ 0.001	83	▲ (1)	Algeria	0.745	▲ 0.002
56	▲ (1)	Bulgaria	0.794	▲ 0.002	84	▲ (1)	Armenia	0.743	▲ 0.002
56	—	Kazakhstan	0.794	▲ 0.001	84	▼ (3)	Ukraine	0.743	▼ 0.005
58	—	Bahamas	0.792	▲ 0.002	86	▼ (1)	Jordan	0.741	—
59	—	Malaysia	0.789	▲ 0.010	87	▲ (2)	Peru	0.740	▲ 0.003
60	▲ (2)	Palau	0.788	▲ 0.003	87	▲ (1)	Thailand	0.740	▲ 0.003
60	—	Panama	0.788	▲ 0.003	89	▼ (2)	Ecuador	0.739	—
62	▼ (1)	Antigua and Barbuda	0.786	▲ 0.002	90	▲ (1)	China	0.738	▲ 0.010
63	—	Seychelles	0.782	▲ 0.001	91	—	Fiji	0.736	▲ 0.002
64	—	Mauritius	0.781	▲ 0.002	92	▲ (1)	Mongolia	0.735	▲ 0.002
65	▼ (1)	Trinidad and Tobago	0.780	▲ 0.001	92	▼ (2)	Saint Lucia	0.735	—

จากตารางข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ในปี 2015 ประเทศไทยมีอันดับการพัฒนาด้านสิทธิมนุษยชนอยู่ในอันดับที่ 87 จาก 188 ประเทศ ดีขึ้นกว่าปีก่อน 1 ชั้น

East Asia and the Pacific

10 highest HDIs

Rank	Country	HDI New 2015 estimates for 2014
Very high human development		
1	Australia	0.939
2	Singapore	0.925
3	Hong Kong	0.917
4	New Zealand	0.915
5	Japan	0.903
6	Korea, South	0.901
7	Brunei Darussalam	0.865
High human development		
8	Malaysia	0.789
9	Palau	0.788
10	Thailand	0.740

10 lowest HDIs

Rank	Country	HDI New 2015 estimates for 2014
Low human development		
1	Solomon Islands	0.515
2	Papua New Guinea	0.516
Medium human development		
3	Myanmar	0.556
4	Cambodia	0.563
5	Laos	0.586
6	Kiribati	0.588
7	Vanuatu	0.597
8	Timor Leste	0.605
9	Micronesia	0.638
10	Philippines	0.682

เมื่อเปรียบเทียบในกลุ่มประเทศ เอเชียตะวันออกและแปซิฟิก ประเทศไทยจัดอยู่ใน Top 10 ของประเทศที่มีการพัฒนาด้านสิทธิมนุษยชนสูง

7. สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในรัฐภาคีขององค์การสหประชาชาติที่ได้รับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน จึงได้มีการจัดทำนโยบายและแผนปฏิบัติการแม่บทแห่งชาติด้านสิทธิมนุษยชนขึ้นเป็นฉบับแรกของประเทศไทย ประกาศใช้ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2544-2548 แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฉบับที่ 2 ประกาศใช้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-2556 ได้มีการนำแผนสิทธิมนุษยชนมาแปลงสู่แผนบริหารราชการแผ่นดิน แผนปฏิบัติการกระทรวง กรม แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาองค์กรชุมชน แผนพัฒนาขององค์กรในระดับภูมิภาค แผนพัฒนาองค์กรสาธารณณะ แล้วจัดทำเป็นโครงการ/กิจกรรมต่างๆเพื่อรองรับภารกิจให้ลุล่วง

แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557-2561) จัดทำขึ้นโดยมีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรมเป็นเจ้าภาพหลักในการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อให้เป็นมาตรฐานที่ตอบสนองปัญหาได้ตรงจุด โปร่งใสปฏิบัติได้จริง ให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งจะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำแผนไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างแท้จริงใช้แนวคิด “กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน” เน้นการรับฟังความคิดเห็น สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคและเชิญผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิมนุษยชนระดับชาติมาร่วมพิจารณาให้ข้อคิดเห็นเป็นครั้งสุดท้าย พร้อมทั้งให้ผู้แทนจากแต่ละกระทรวงร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในแต่ละประเด็น ประกาศใช้แผนอย่างเป็นทางการในปีพ.ศ. 2557

แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงเปรียบเสมือนเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่รัฐจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการส่งเสริม ปกป้อง คุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้แก่ประชาชน เป็นแผนในระดับชาติเพื่อให้การแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในภาพรวมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมุ่งประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นสำคัญ และพัฒนาระบบงานด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศอย่างมีเอกภาพ ให้มีความก้าวหน้าและทัดเทียมกับนานาประเทศ ทั้งยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจจริงของประเทศไทยที่จะส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างจริงจัง

8. ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย

1. การละเมิดสิทธิเด็ก เยาวชน และครอบครัว : แม้ว่าภาพรวม สถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชนของประเทศไทย มีแนวโน้มดีขึ้นโดยเฉพาะในด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา และความห่วงใยของสังคม รวมทั้งวัฒนธรรมและวิถีชีวิต

ของสังคมไทย ยังมีความผูกพันที่เข้มแข็งของสถาบันครอบครัวและชุมชนอยู่มาก แต่ทิศทางการพัฒนาที่มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ผ่านมา ส่งผลให้สถาบันครอบครัวไทยอ่อนแอลง ทั้งในแง่ของการพัฒนาศักยภาพบุคคลในครอบครัว และการสร้างภูมิคุ้มกันด้านทานให้แก่เด็ก รวมถึงการทำร้ายเด็กโดยบุคคลในครอบครัว อันนำมาซึ่งปัญหาต่างๆ ที่มีแนวโน้มสูงขึ้นและรุนแรงขึ้น ได้แก่ เด็กและเยาวชนติดยาเสพติด ถูกล่อลวงละเมิดทางเพศ เด็กก้ำพำร้า เด็กเร่ร่อน การใช้แรงงานเด็ก เด็กในธุรกิจบริการทางเพศ เด็กหนีภัย เด็กและเยาวชนในสถานสงเคราะห์ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เรือนจำ เป็นต้น ดังนั้นนอกจากการปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็กแล้ว การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ต่อเด็กและเยาวชน ทั้งในและนอกระบบการศึกษา เพื่อเป็นการวางรากฐานของวัฒนธรรมสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง

2. ปัญหาความเหลื่อมล้ำ : ทิศทางการพัฒนาที่มุ่งเน้นอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการตลาด โดยใช้แรงงานราคาถูกเพื่อส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศเป็นหลัก ได้ก่อให้เกิดช่องว่างของการกระจายรายได้อย่างหนักหน่วง ผู้ใช้แรงงานถูกเอาเปรียบและไม่ได้รับการส่งเสริมให้มีขบวนการรวมกลุ่มของสหภาพ แรงงานต่างๆ ที่เข้มแข็ง สภาพความปลอดภัยในการทำงานส่วนใหญ่ยังมีความเสี่ยงสูงและไร้หลักประกัน สำหรับผู้หญิงและผู้ด้อยโอกาสกลุ่มต่างๆ ยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงโอกาสการพัฒนาด้านการศึกษาและการพัฒนาศักยภาพ รวมทั้งการเข้าถึงบริการสาธารณะของรัฐในด้านต่างๆ โดยเฉพาะกระบวนการยุติธรรม

3. ปัญหาการค้ามนุษย์ : (จาก USA-Trafficking in Persons Report 2014 : TIP Report) ประเทศไทยเป็นประเทศต้นทาง ปลายทาง และทางผ่านสำหรับการค้ามนุษย์เพื่อการบังคับใช้แรงงาน หยัดจากประเทศเพื่อนบ้าน ๒ - ๓ ล้านคน ต่อปี ส่วนใหญ่มาจากพม่า จีน เวียดนาม รัสเซีย อุซเบกิสถาน อินเดีย และฟิลิปปินส์ จะถูกหลอกลวงให้เข้าสู่ธุรกิจประมง บังคับข่มขืนให้เกิดการค้ามนุษย์คือ พฤติกรรมทุจริตของเจ้าหน้าที่ทั้งสองประเทศตามแนวชายแดน ลาว พม่า และกัมพูชา ซึ่งอำนวยความสะดวกให้กับกระบวนการเคลื่อนย้ายแรงงานที่ไม่มีเอกสารประจำตัว สหรัฐกล่าวหาว่ารัฐบาลไทยไม่มีความพยายามอย่างเพียงพอที่จะปฏิบัติตามมาตรฐานขั้นต่ำในการจัดการค้ามนุษย์ ไทยจึงถูกลดระดับลงไปอยู่ในบัญชีกลุ่มที่ ๓ (Tier 3) ซึ่งขณะนี้ไทยกำลังอยู่ระหว่างการจัดตั้งศาลคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เพื่อให้มีการพิจารณาคดีในด้านนี้ได้อย่างรวดเร็ว

4. ปัญหาสิทธิชุมชน : ปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรในระดับโลกทวีความรุนแรงขึ้น ในขณะที่คุณค่าเชิงพาณิชย์และเชิงอุตสาหกรรมของทรัพยากรชีวภาพของประเทศไทยกลับเพิ่มมากขึ้น ภัยคุกคามจากบริษัทข้ามชาติ และกลุ่มธุรกิจที่มุ่งแย่งชิงฐานทรัพยากรธรรมชาติจึงยิ่งรุนแรงและฉกฉวยทรัพยากรของชุมชนและของชาติไปใช้ประโยชน์โดยต่างชาติในรูปแบบต่างๆ แม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จะได้รับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการดำเนินโครงการที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่ในทางปฏิบัติยังเกิดปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ บานปลายไปสู่การคุกคาม การทำร้ายจนเสียชีวิต โดยยังไม่สามารถนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ แม้ประเทศไทยเริ่มตระหนักถึงแนวคิดในการพัฒนาที่ถือคนเป็นศูนย์กลาง แต่ทิศทางการพัฒนาที่แก้ปัญหาอย่างแยกส่วน ไม่มองปัญหาความยากจนว่าเป็นผลจากทิศทางและโครงสร้างการพัฒนาที่ไม่เหมาะสม ขณะที่รัฐและกลไกของรัฐยังขาดความรู้และความเข้าใจถึงวิถีชีวิตของชาวบ้านกับการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและยังนิยมใช้รัฐเป็นศูนย์กลางในการกำหนดนโยบายและการดำเนินการ ทำให้ไม่เห็นความสำคัญในการออกกฎหมายเพื่อรับรองสิทธิชุมชนให้ชัดเจน และยังไม่ตระหนักถึงความจำเป็นในการส่งเสริมและเคารพสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนตั้งแต่ก่อนการตัดสินใจ ในการวางแผนพัฒนาทั้งระดับชาติ การวางแผนรายสาขา และการวางแผนระดับพื้นที่ รวมทั้งการกำหนดและอนุมัติโครงการต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อชุมชน ไม่ว่าจะ เป็นโครงการของเอกชน หรือบริษัทข้ามชาติ หรือภาครัฐ ทำให้

เกิดปัญหาความขัดแย้งจากการดำเนินโครงการต่างๆ ทั้งในชุมชนระหว่างภาคธุรกิจกับชุมชน และระหว่างประชาชนกับหน่วยงานของรัฐ อันเป็นปัญหายืดเยื้อและมีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้นในปัจจุบัน

5. ปัญหาสิทธิในที่ดิน : ข้อมูลรายงานภาวะสังคมในไตรมาส ๒ ปี๒๕๕๗ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) พบว่าหลักๆคือ ปัญหาความเหลื่อมล้ำในการถือครองที่ดินสูง, ปัญหาการใช้ระบบการผลิตแบบเกษตรพันธสัญญาที่ไม่ธรรม เกิดการผูกขาดข้อมูลความรู้ ปัจจัยการผลิต และปัญหาการกำหนดแนวเขตที่ดินของรัฐที่ยังไม่ชัดเจนจนเป็นเหตุให้เกิดข้อพิพาท การถือครองที่ดินกระจุกตัวอยู่กับคนบางกลุ่ม ผู้ถือครองที่ดินร้อยละ๒๐ ที่ถือครองที่ดินมากที่สุด มีสัดส่วนถือครองที่ดินสูงถึงร้อยละ๗๙.๙๗ของพื้นที่ทั้งหมดโดยมิได้ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ แต่เป็นการถือครองไว้เพื่อการเก็งกำไร ในขณะที่คนส่วนใหญ่โดยเฉพาะคนยากจนและเกษตรกรรายย่อย ไม่มีโอกาสเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินซึ่งเป็นทรัพยากรและเป็นฐานการผลิตที่สำคัญของประเทศ

6. ปัญหาสิทธิของบุคคลหลากหลายทางเพศ : ถูกจำกัดบทบาททางสังคม ศาสนา การประกอบอาชีพ การรับบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน บุคคลหลายเพศถูกมองเหยียดหยาม เลือกปฏิบัติ ถูกปิดกั้นโอกาสในการพัฒนาตนเอง คำนานานามที่ไม่ตรงกับเพศ นำไปสู่การลดทอนสถานะและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิทางกฎหมาย คำเรียกในตำราเรียนหรือสื่อว่า “ เบี่ยงเบนทางเพศ ,รักร่วมเพศ ,...”ตอกย้ำให้เกิดทัศนคติที่ไม่ถูกต้องหรือความไม่เข้าใจ นำไปสู่ปัญหาความรุนแรงทางกายภาพด้วยเหตุแห่งอคติ

7. ปัญหาสิทธิและสถานะบุคคลของกลุ่มชาติพันธุ์ : ยังมีการละเมิดสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ โดยเฉพาะที่ยังมิได้รับสัญชาติไทย ซึ่งกระทบต่อการได้รับสถานะบุคคลตามกฎหมาย การจัดตั้งถิ่นฐานการประกอบอาชีพ การเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตตามมาตรฐานที่เหมาะสม โดยเฉพาะด้านสาธารณสุขและการศึกษา มีการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมและละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในด้านต่างๆหน่วยงานรัฐยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยเฉพาะการพึ่งพิงธรรมชาติ

8. ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ : ผลกระทบด้านสิทธิในชีวิตและร่างกายของประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐในพื้นที่ อันสืบเนื่องมาจากการใช้ความรุนแรงของผู้ก่อความไม่สงบ , การใช้กฎหมายความมั่นคงและกระบวนการควบคุมตัวผู้ต้องสงสัยขาดการหาพยานหลักฐานที่ชัดเจน บางครั้งไม่มีหมายค้นและหมายจับจับกุมแบบเหวี่ยงแห หรือซ้อมให้ผู้ต้องหารับสารภาพ ทำให้มีผู้ถูกดำเนินคดีมากจนกระบวนการทางศาลล่าช้าและนำไปสู่การสร้างเงื่อนไขในการลดความชอบธรรมในการทำหน้าที่ของฝ่ายรัฐทั้งในด้านความมั่นคงและกระบวนการยุติธรรม

9. ปัญหาการบังคับให้บุคคลสูญหาย (อุ้มหาย) : แม้ว่าประเทศไทยจะเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันบุคคลจากการหายสาบสูญโดยถูก แต่กลับยังพบปัญหาการอุ้มหาย ซึ่งในหลายครั้งที่ไม่สามารถนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษได้ และมีหลายครั้งที่สงสัยว่าอาจเกี่ยวข้องกับการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐเอง เช่น กรณีการหายตัวไปของแกนนำชาวกะเหรี่ยงบ้านบางกลอย อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ที่หายสาบสูญไปหลังจากที่ถูกเชิญไปพบเจ้าหน้าที่รัฐเมื่อวันที่ ๑๗เมษายน ๒๕๕๗ จนถึงมิถุนายน ๒๕๖๐ นี้ ร่างพ.ร.บ. บังคับและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย ยังไม่ผ่านการพิจารณาจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงยังไม่มีการแก้ไข หรือกฎหมายลักษณะเฉพาะมาใช้เร่งรัดการดำเนินคดีอุ้มหายนี้

10. ปัญหาสื่อกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน : เมื่อสื่อนำเสนอข่าว เหยื่อ ผู้ถูกกระทำ ผู้ต้องสงสัย หากสื่อใช้คำว่า "คนร้าย", "ผู้ก่อความผิด" แม้มีการสารภาพ หรืออยู่ในระหว่างการทำแผนประกอบกบฏ ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิและศักดิ์ศรีของผู้ที่เกี่ยวข้องในข่าวเพราะเขายังเป็นเพียง"ผู้ต้องหา/ต้องสงสัย หรือ จำเลย" เท่านั้น การเปิดเผยข้อมูลอัตลักษณ์ เปิดเผยใบหน้า ไม่ว่าจะล่องจากสื่อมวลชน หรือชุดเจ้าหน้าที่ตำรวจจัดให้มีการแถลงข่าว การโคลสอัพ (close up)

ใบหน้าของผู้ต้องหา หรือนำเสนอภาพที่มีความรุนแรง โหดร้าย กระแทกกระเทือนจิตใจผู้ชม เป็นละเมิดสิทธิการเปิดเผยอัตลักษณ์ส่วนบุคคลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในข่าวทุกกรณี เพราะวัตถุประสงค์ของการรายงานข่าวควรมุ่งเน้นเฉพาะข้อเท็จจริงและตั้งคำถามต่อเจตนาของคดี ละเว้นการเปิดเผยข้อมูลเชิงเข้าอารมณ์ที่อาจเป็นการปลุกปั่นอารมณ์คนดูให้เกิดความเกลียดแค้น ซึ่งนำไปสู่การสร้างอคติและภาพตัวแทนเชิงลบที่ยากเกินกว่าจะแก้ไขได้ ในกรณีของบุคคลที่ได้รับการพิสูจน์ทางศาลแล้วว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ สื่อมวลชนควรต้องคำนึงถึง "สิทธิในการถูกลืม" (right to be forgotten) โดยการประกาศความบริสุทธิ์จากคำพิพากษา เพื่อให้ข่าวเชิงลบที่เคยนำเสนอออกไปถูกลืมไปจากสังคม เพื่อให้ผู้บริสุทธิ์มีโอกาสในการเริ่มต้นชีวิตใหม่

11. ปัญหาแรงงานข้ามชาติ : เริ่มจากการที่แรงงานต่างด้าวถูกมองว่ามีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ จึงมีมาตรการควบคุมแรงงานข้ามชาติอย่างเข้มงวด เช่น การขึ้นทะเบียน การเดินทาง การเปลี่ยนงานที่ยุ้งยาก ทำให้แรงงานส่วนหนึ่งอยู่นอกระบบ ไม่สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพของรัฐ ไม่มีหลักประกันสุขภาพ ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์จากกองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน ไม่มีสิทธิจัดตั้งสหภาพแรงงานหรือนัดหยุดงาน ในขณะเดียวกัน ก็ขาดความเข้าใจทางกฎหมายไทย ไม่สามารถเข้าถึงกระบวนการทางกฎหมายไทยได้ ทำให้อาจถูกล่อลวงมาทำงาน ถูกแสวงหาประโยชน์ และตกเป็นเหยื่อของกระบวนการค้ามนุษย์ ประมงผิดกฎหมาย มีการใช้แรงงานเด็กต่างชาติที่อายุต่ำกว่า ๑๕ ปี โดยอาศัยช่องโหว่ทางกฎหมาย

12. ปัญหาสิทธิของคนพิการ : แม้จะมีการประกาศใช้ พรบ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่พบว่าคนพิการบางส่วนยังมีปัญหาในการมีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนของการคิดและวางแผนในกิจกรรมต่างๆ ปัญหาการสร้างการยอมรับต่อคนพิการ การเข้าถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การเดินทางและข้อมูล ซึ่งทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ รวมถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม “อารยะสถาปัตย์” การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม เช่น การขาดล่ามภาษามือ คนพิการที่ยากจนและอยู่ตามลำพัง ไม่สามารถช่วยตัวเองได้ มักจะถูกทอดทิ้ง และเสี่ยงต่อการถูกทำร้ายในรูปแบบต่างๆ โดยหน่วยงานรัฐยังไม่มีการเชิงรุกที่จะป้องกันได้ ปัญหาการดำรงชีวิตอย่างอิสระและการมีมาตรฐานที่เพียงพอ การที่คนพิการสามารถเลือกดำรงชีวิตในรูปแบบที่ตนต้องการได้ อันเป็นเรื่องศักดิ์ศรีและเสรีภาพในการตัดสินใจ ปัญหาสิทธิด้านการศึกษาตามความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล ปัญหาความพร้อมในการทำงาน และมาตรการจ้างงานคนพิการไม่ตอบสนองต่อความต้องการของคนพิการที่ปัจจุบัน

13. ปัญหาในการเข้าถึงและช่องว่างการปฏิบัติในกระบวนการยุติธรรม : มีกฎหมายอีกจำนวนมากที่ล้าสมัยไม่เหมาะสมกับสถานการณ์สังคมและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ กระบวนการสอบสวน, การให้ประกันตัว, การพิจารณาคดีในศาลต่างๆที่ยังล่าช้าและไม่ทั่วถึง การเลือกปฏิบัติต่อผู้อยู่ในสถานพินิจและเรือนจำ จำเป็นต้องมีการปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ด้วยการสร้าง “วัฒนธรรมองค์กรด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม” โดยเฉพาะการคุ้มครองสิทธิผู้ต้องหา ให้คำนึงถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ให้มากขึ้น ปรับแนวคิดและกระบวนการลงโทษโดยวิธีต่างๆ ในเรือนจำ ต้องมีกฎหมายคุ้มครองเด็กและเยาวชนเมื่อเป็นผู้ต้องหาให้ถูกต้อง ตลอดจนผู้เสียหายและพยานในคดีอาญา ถึงแม้ว่ารัฐธรรมนูญได้กำหนดให้มีศาลรัฐธรรมนูญและศาลปกครอง เพื่อเป็นหลักประกันการใช้กฎหมายและการใช้อำนาจของภาครัฐ ไม่ให้มีการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชน

14. ปัญหาสิทธิในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของผู้หญิง : เช่น คดีข่มขืน มีกระบวนการในการสืบสวนสอบสวนไม่เหมาะสม และระบบวิธีพิจารณาที่ไม่เอื้อต่อผู้เสียหาย เป็นการทำร้ายความรู้สึกของเหยื่อ ทำให้การติดตาม

ผู้กระทำผิดมาเข้าสู่กระบวนการได้น้อยราย ผู้เสียหายจำนวนมากต้องเก็บจำความอับอาย ไม่กล้าเปิดเผย และปล่อยให้คนกระทำผิดยังกระทำต่อไป

15. สิทธิในชีวิตกับการโทษประหารชีวิต : ในบริบทของโลกทุกวันนี้เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปแล้วว่า การลงโทษด้วยวิธีการประหารชีวิตนั้น นอกจากจะเป็นการละเมิดสิทธิในชีวิตและร่างกายของมนุษย์แล้ว ยังไม่ก่อให้เกิดการลดลงของอัตราก่ออาชญากรรม มีเอกสารรายงานการวิจัยหลายชิ้นที่เป็นเครื่องยืนยันว่าการลงโทษด้วยวิธีการประหารชีวิตไม่ใช่ปัจจัยหลักในการช่วยลดอัตราอาชญากรรมแต่อย่างใด สำหรับประเทศไทย มีแนวคิดในการยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยผลักดันให้อยู่ในแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑ ด้วยการเสนอให้ปรับเปลี่ยนโทษประหารชีวิตเป็นจำคุกตลอดชีวิตแทน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการด้านสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญและปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนให้การรับรองไว้ในกรณีที่ต้องพึงเคารพในคุณค่าของชีวิตมนุษย์

9. องค์กรด้านสิทธิมนุษยชน

องค์กรหลักๆที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
2. ศาลต่าง ๆ ได้แก่ ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และศาลทหาร
3. มูลนิธิเพื่อพัฒนาเด็ก
4. มูลนิธิสงเคราะห์เด็กยากจน ซี.ซี.เอฟ
5. มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก
6. มูลนิธิ ปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี

องค์กรสิทธิมนุษยชน ระดับโลก ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ : มีบทบาทในการกำหนดหลักการ และส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในประเทศต่างๆ
2. กองทุนสงเคราะห์เด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) : เป็นหน่วยงานของสหประชาชาติเพื่อให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม, พัฒนาการ, สุขภาพรวมถึงความเป็นอยู่ของเด็กและแม่ในประเทศกำลังพัฒนา ดูแลช่วยเหลือเด็กทั่วโลก รณรงค์เพื่อสิทธิเด็ก ในด้านการคุ้มครองเด็ก ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย

องค์กรระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่มีต่อประเทศไทย 5 องค์กร

1. คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (The United Nations Human Rights Council) : ได้ก่อตั้งขึ้นแทนที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ(Un commission for human rights) คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ประกอบด้วยสมาชิกทั้งหมด 47 ประเทศ วัตถุประสงค์ขององค์กรคือ การพัฒนากลไกสิทธิมนุษยชนเป็นเอกภาพมากขึ้น สำหรับประเทศไทยคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้เข้ามามีบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ในเรื่องสิทธิมนุษยชนให้แพร่หลายมากขึ้น เพื่อตรวจสอบ ติดตาม ให้ข้อเสนอแนะและเผยแพร่รายงานกรณีสิทธิมนุษยชน สำนักงานตั้งอยู่ที่กรุงเฮก ประเทศเนเธอร์แลนด์

2. องค์กรนิรโทษกรรมสากล (AI: Amnesty International) : เป็นองค์กรอาสาสมัครระหว่างประเทศที่ทำงานด้านมนุษยชน โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ ยุติการละเมิดมนุษยชน และพยายามที่จะหาวิธีที่เหมาะสมในการช่วยเหลือผู้

ที่ตกเป็นเหยื่อของการละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น ปลอดภัยนักโทษทางความคิดอย่างไม่มีเงื่อนไข ซึ่งได้แก่บุคคลที่ถูกกักขังเรื่องสีผิว เชื้อชาติ ภาษาหรือศาสนา โดยที่นักโทษไม่เคยใช้หรือสนับสนุนที่จะใช้ความรุนแรง เป็นต้น ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมดประมาณ ๑๐๐ ประเทศทั่วโลก และมีสำนักงานในประเทศไทยตั้งอยู่ที่เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร

3. องค์กรแรงงานระหว่างประเทศ (ILO: International Labor Organization) : เป็นองค์กรแรงงานระหว่างประเทศเป็นองค์กรที่ส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน ความยุติธรรมในสังคม และสนับสนุนให้เกิดความเป็นธรรมในการใช้แรงงาน รวมทั้งช่วยเหลือประเทศสมาชิกในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม องค์กรแรงงานระหว่างประเทศเป็นองค์กรแรกขององค์การชำนาญพิเศษขององค์การแรกของสหประชาชาติ โดยประเทศไทยก็เป็นหนึ่งที่รวมก่อตั้ง ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมดจำนวน 178 ประเทศจากทั่วโลก

4. มูลนิธิความร่วมมือเพื่อต่อต้านการค้าหญิง (GAATW: Global Alliance Against Traffic in woman) : มูลนิธิความร่วมมือเพื่อต่อต้านการค้าหญิง เป็นเครือข่ายขององค์กรพัฒนาเอกชนจากทั่วทุกภูมิภาคของโลก ที่ทำงานในประเด็นปัญหาผู้หญิง เด็กและผู้ชายที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนจากการค้ามนุษย์ โดยมีเป้าหมายหลัก คือ เพื่อต่อต้านการคุกคามแรงงานหญิงที่ย้ายถิ่นจากระบบตลาดแรงงานไม่เป็นทางการในปัจจุบัน รวมทั้งความปลอดภัยจากหายย้ายถิ่นปกป้องสิทธิของแรงงานข้ามพรมแดน ปัจจุบันมีองค์กรที่เป็นสมาชิกประมาณ 80 ประเทศทั่วโลก

5. มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก (ECPAT: End child Prostitution In Asia Tourism) : มูลนิธิเพื่อการยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก เป็นองค์กรระหว่างประเทศที่มีหน้าที่ในการต่อต้านการล่วงละเมิดทางเพศกับเด็กทุกรูปแบบ พร้อมทั้งกระตุ้นในสาธารณชนได้ตระหนักถึงสถานการณ์ความรุนแรง ของธุรกิจการค้าประเวณีและการท่องเที่ยว อันเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กถูกเอาเปรียบทางเพศ เช่น เพื่อเสนอทางเลือกอื่นให้ครอบครัวที่มีความเสี่ยงในการเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณี เป็นต้น ประเทศไทยได้มีบทบาทดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องเพศและการค้าประเวณี ในพื้นที่ภาคเหนือ ของประเทศไทยและได้สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานโครงการรณรงค์ป้องกันเด็กเข้าสู่กระบวนการการค้าประเวณีในภาคเหนือของประเทศไทย อันประกอบด้วยจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน และพะเยา สำนักงานในไทยตั้งอยู่ที่จังหวัดเชียงราย

10. วัตถุประสงค์ของแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ(โดยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน)

1. ในระดับชาติ : ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยให้พัฒนาก้าวหน้าทัดเทียมระดับสากลจากการที่ประเทศมีมาตรการ/เครื่องมือ/กลไกที่เป็นมาตรฐานกลาง สร้างหลักประกันที่ดีในการปฏิบัติตามพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ทำให้ประเทศมีภาพลักษณ์ที่ดีและได้รับการยอมรับในเวทีระหว่างประเทศและประชาคมอาเซียนในฐานะที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกองค์การสหประชาชาติและประชาคมอาเซียน

2. ในระดับสังคม : สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมที่ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความเท่าเทียม โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ นำไปสู่สังคมสันติสุข ทำให้สถานการณ์การละเมิดสิทธิมีแนวโน้มเป็นไปในทางที่ลดลง เนื่องจากสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องและเกี่ยวพันกับทุกหน่วยงานทุกภาคส่วนอยู่แล้ว เมื่อนำมิติด้านสิทธิมนุษยชนมาเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ทุกหน่วยงานร่วมมือกันป้องกันและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชน จะช่วยลดปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในสังคมไทยได้

3. ในระดับประชาชน : ทำให้ประชาชนมีความมั่นคงและมีความสุขในชีวิตจากการที่ประเทศไทยมีหลักประกันด้านสิทธิและเสรีภาพที่ทัดเทียมกับหลักสิทธิมนุษยชนสากล

11. สาระสำคัญของแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2557-2561)

สาระสำคัญของแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 3 มีเป้าหมายสำคัญที่ต้องการทำให้สังคมไทย “เป็นสังคมที่ส่งเสริม สิทธิ เสรีภาพ และความเท่าเทียม โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพื่อนำไปสู่สังคม สันติสุข” ซึ่งมีทิศทางการครอบคลุมประเด็นสิทธิมนุษยชนทั้ง 11 ด้าน และ 15 กลุ่มเป้าหมาย โดยมีการกล่าวถึงสภาพปัญหา มาตรการ การปฏิบัติตัวชี้วัดความสำเร็จหน่วยงานที่รับผิดชอบ ทั้งหน่วยงานหลักและหน่วยงานร่วมดำเนินการ และกรอบระยะเวลาดำเนินงานในช่วง 5 ปีของแผน นับตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557-2561

แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้กำหนดมิติของสิทธิมนุษยชน เป็น 11 ด้าน ได้แก่

- 1.ด้านสาธารณสุข
- 2.ด้านการศึกษา
3. ด้านเศรษฐกิจ
- 4.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5.ด้านที่อยู่อาศัย
- 6.ด้านวัฒนธรรมและศาสนา
7. ด้านข้อมูล ข่าวสาร เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 8.ด้านการขนส่ง
- 9.ด้านการเมืองการปกครอง
- 10.ด้านกระบวนการยุติธรรม และ
- 11.ด้านความมั่นคงทางสังคม

กลุ่มเป้าหมายที่มีผลกับความมั่นคงทางสังคมและมีความเปราะบางต่อการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน 15 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มผู้ต้องหา/ผู้ต้องขัง
2. กลุ่มผู้พ้นโทษ
3. กลุ่มผู้ต้องหาคดียาเสพติดตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545/กลุ่มผู้ติดยาเสพติด และผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
4. กลุ่มเหยื่อ/ผู้เสียหาย
- 5.กลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์
6. กลุ่มผู้ใช้แรงงาน
7. กลุ่มคนจน/ผู้ได้รับผลกระทบจากการพัฒนา
8. กลุ่มเกษตรกร
9. กลุ่มผู้สูงอายุ
10. กลุ่มเด็กและเยาวชน
11. กลุ่มสตรี
12. กลุ่มคนพิการ
13. กลุ่มผู้ไร้รัฐ ชาติพันธุ์ และกลุ่มผู้แสวงหาที่พักพิงหรือผู้หนีภัยการสู้รบ
14. กลุ่มที่รับผลกระทบจากสถานการณ์ความรุนแรง
15. กลุ่มความหลากหลายทางเพศ/อัตลักษณ์ทางเพศ

มีการกำหนดแผนปฏิบัติการในระดับ กระทรวง กรม และหน่วยงานในระดับพื้นที่ ตลอดจนการวางระบบภารกิจ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. กรอบแนวคิดของการแปลงแผนสิทธิมนุษยชนสู่การปฏิบัติ มีเจตนารมณ์ที่จะให้แผน : เป็นเครื่องมือช่วยในการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ มากกว่าจะเป็นแผนที่คอยตรวจสอบหรือเพิ่มภาระการทำงาน เพื่อผลักดันให้หน่วยงานต่าง ๆ เห็นความสำคัญเรื่องสิทธิมนุษยชน ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับทุกหน่วยงานอยู่แล้ว เพื่อเป็นการช่วยเสริมการทำงานตามภารกิจและนำมิติด้านสิทธิมนุษยชนในส่วนที่เกี่ยวข้องมาเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ด้วยการนำนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนหรือกลุ่มเป้าหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจตนเอง ถ่ายทอดลงสู่แผนปฏิบัติการ แผนพัฒนาขององค์กร แล้วจัดทำโครงการ/กิจกรรมรองรับการดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยการใช้งบประมาณของหน่วยงานดำเนินการ

2. บทบาทขององค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนและประชาชน : ความสำเร็จของแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฉบับที่ 3 ต้องอาศัยความร่วมมือในลักษณะหุ้นส่วน (Partnership) กับองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนทั้งภาคเอกชน และภาคประชาชน ในระดับชาติ ภูมิภาค หรือท้องถิ่น รวมถึงองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อประสานความร่วมมือกันในการดำเนินงานทั้งการประสานงานหรือขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินการ โดยจะกล่าวถึงบทบาทของทุกคนในสังคม ได้แก่ กลไกระดับชาติ กลไกระดับกระทรวงหรือหน่วยงานเทียบเท่า กลไกระดับภูมิภาคและท้องถิ่น สถาบันการศึกษาและสถาบันทางวิชาการ ภาคเอกชน ภาคประชาชน สื่อมวลชน และประชาชนทั่วไป

3. การติดตามและประเมินผล : โดยกำหนดกรอบการดำเนินงานการติดตามและประเมินผลอยู่ 2 ประการ คือ 1. การพัฒนาระบบกลไกและการสร้างตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน และ 2. การพัฒนาฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงเครือข่ายประสานข้อมูลระหว่างหน่วยงานในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับนโยบายไปจนถึงระดับพื้นที่ ทั้งการพัฒนาระบบฐานข้อมูลของหน่วยงานระดับต่าง ๆ และการเสริมสร้างเครือข่ายข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชน

4. องค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนที่จะนำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ : องค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน สถาบันการศึกษาและสถาบันทางวิชาการ องค์กรศาล องค์กรอื่น และองค์กรอิสระ

ผลที่คาดว่าจะได้รับในระดับประเทศ คือ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย พัฒนาก้าวหน้าทัดเทียมระดับสากล จากการที่ประเทศไทยมีมาตรการ/เครื่องมือ/กลไกที่เป็นมาตรฐานกลาง เพื่อสร้างหลักประกันที่ดีในการปฏิบัติตามพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน และ ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ที่ดีและได้รับการยอมรับในเวทีระหว่างประเทศและประชาคมอาเซียน ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกองค์การสหประชาชาติและประชาคมอาเซียน

ผลที่คาดว่าจะได้รับในระดับสังคม คือ สถานการณ์การละเมิดสิทธิในสังคมมีแนวโน้มเป็นไปในทางที่ลดลง หน่วยงานจากทุกภาคส่วน ร่วมมือกันป้องกันและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชน และช่วยลดปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในสังคมไทย เนื่องจากสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องและเกี่ยวพันกับทุกหน่วยงานอยู่แล้ว เพียงแต่นำมิติด้านสิทธิมนุษยชนมาเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้ดียิ่งขึ้น สังคมไทยจะเป็นสังคมที่ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความเท่าเทียม โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพื่อนำไปสู่สังคมสันติสุข

ผลที่คาดว่าจะได้รับในระดับระดับประชาชน คือ ประชาชนมีความมั่นคงและมีความสุขในชีวิตจากการที่ประเทศไทยมีหลักประกันด้านสิทธิและเสรีภาพที่ทัดเทียมกับสิทธิมนุษยชนสากล

สิทธิมนุษยชน ในทัศนะของข้าพเจ้า

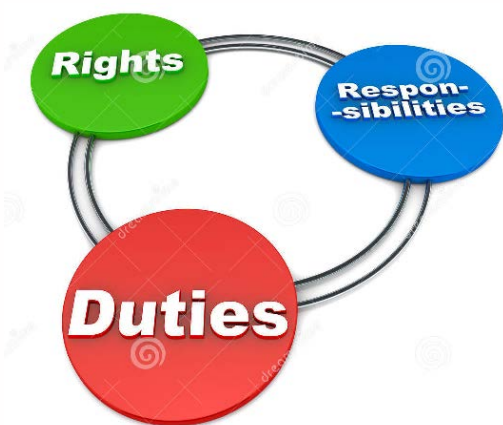
12. จุดสมดุลย์ของสิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ความรับผิดชอบ อยู่ที่ไหน อยู่ที่ใคร อยู่อย่างไร ?

“สิทธิของมนุษยชนขั้นพื้นฐาน คือ บุคคลย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการคิด พุฒ และแสดงความคิดเห็น ใช้ชีวิตอย่างเสรีและมั่นคง”

เป็นหลักการตามธรรมชาติที่ว่า สิทธิเสรีภาพ เป็นสิทธิโดยธรรมชาติ ซึ่งทุกคนมีเท่าเทียมกัน ผู้ใดจะมาแย่งชิงไปไม่ได้ แต่เมื่อคนจำนวนมากที่แตกต่างกันมาอยู่รวมกันเป็นสิ่งหนึ่ง สิ่งที่ต้องมาพร้อมกับสิทธิเสรีภาพคือ หน้าที่พลเมือง และความรับผิดชอบ เพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข

สารที่เผยแพร่ออกไปตามช่องทางต่างๆ รวมถึงสื่อกระแสหลัก และสื่ออินเทอร์เน็ต มีผลโดยตรงต่อความคิดและการกระทำหรือการสนองตอบของผู้รับสาร อาจเกิดผลกระทบแง่บวกและแง่ลบต่อหลากหลายมุมมอง สำหรับประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาและมีมุมมองในเรื่องสิทธิเสรีภาพหลายแง่มุมที่ต่างกัน มีช่องว่างระหว่างผู้มีการศึกษาสูงและผู้ด้อยโอกาสมาก จึงทำให้เกิดช่องว่างแห่งการไม่เข้าใจตรงกันสูง มากจนบางครั้งอาจเป็นผลเสียต่อสังคมมากกว่าผลดี ในทัศนะของผู้เขียน มีความจำเป็นต้องหา จุดสมดุลย์ของสิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ความรับผิดชอบ อยู่ที่ไหน อยู่ที่ใคร อยู่อย่างไร ? (Duties & Rights Balance)

ถ้าทุกคนพูดทุกอย่างที่อยากพูด คิด แสดงออกทุกอย่างที่อยากทำ สังคมจะเป็นอย่างไร ?

ถ้าสื่อเขียนทุกอย่างที่สงสัยอยากวิจารณ์ สังคมจะเป็นแบบใด ?

ถ้าประชาชน 60 ล้านคน เรียกร้องสิทธิความมั่นคงในชีวิต จากข้าราชการตำรวจ ซึ่งมีอยู่ 200,000 นายทั่วประเทศ คุณภาพการบริการจะเป็นอย่างไร

ถ้าสงสัยคนวางระเบิดป่วนเมือง แต่ค้นจับไม่ได้ ตัดท่อน้ำเลี้ยงไม่ได้ เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เพราะหลักฐานยังไม่แน่น ประชาชนจะต้องใช้ชีวิตอยู่บนความกลัวอีกนานเท่าไร

อย่างการในการค้นคว้าเรื่องราวเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนเพื่อทำรายงานในครั้งนี้ ผู้เขียนได้เห็นแต่บทความ ข้อแสดงถึงความสำคัญของสิทธิเสรีภาพ การเรียกร้องสิทธิความเท่าเทียม และวิจารณ์การละเมิดสิทธิในแง่มุมของการไร้ประสิทธิภาพของระบบ หากเปลี่ยนการส่งสาร เป็น การเผยแพร่แนวคิด (Duty & Rights Balance) แทนตอกย้ำแนวคิดสิทธิมนุษยชนเพียงอย่างเดียว อาจจะเป็นการปลุกฝังและพัฒนาการสื่อสารให้นำเสนอแนวคิดสิทธิเสรีภาพตามครรลองของประชาธิปไตยมุมมองที่สร้างสรรค์ แทนการวิจารณ์ในแง่ลบเพียงเดียว และอาจมีส่วนช่วยให้สังคมมีความขัดแย้งน้อยลง

13. ภาวะผู้นำของนักสิทธิมนุษยชนต้นแบบ คือภาวะผู้นำที่สังคมไทยต้องการ

การที่คนมาอยู่ร่วมกันด้วยพื้นฐานความต้องการที่ต่างกัน ปัญหาต่างๆย่อมเกิดขึ้นได้มากมาย จนต้องมีผู้กล้า ยืนขึ้นต่อสู้กับความขัดแย้งเหล่านั้น บางคนนำการเปลี่ยนแปลงสำเร็จ จุดประกายความเป็นเจ้าของ และดึงความมีส่วนร่วม ออกมาจากมวลชน ทำให้ประชาชนซึ่งไร้อาวุธไร้อำนาจลุกขึ้นมาต่อสู้เพื่อปกป้องศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และนำความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นสู่สังคมนั้น อะไรเป็นปัจจัยสำเร็จ ที่เราสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์การต่อสู้ของนักสิทธิมนุษยชนต้นแบบและนำมาประยุกต์ใช้จัดการสถานการณ์ความขัดแย้งและความไม่เท่าเทียมในสังคมไทยได้บ้าง

จากการศึกษาเรื่องราวการต่อสู้ของนักสิทธิมนุษยชนที่สำคัญๆซึ่งประสบความสำเร็จในการ เมื่อย้อนดูวิกฤตการณ์สังคมและการเมืองไทย ซึ่งอยู่ภายใต้ความขัดแย้งทางการเมือง แบ่งแยกคนที่มีความคิดที่เห็นต่างกันออกไปอย่างสุดขั้ว บรรยากาศเต็มไปด้วยความเกลียดชังและไม่เชื่อใจ ไม่ใช่สถานการณ์ที่จะแก้ไขเยียวยาได้ง่ายๆเลย

2-3 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลมีความพยายามจัดให้มียุทธศาสตร์ความปรองดองระหว่างกลุ่มหัวอำนาจ กลุ่มผู้เสียผลประโยชน์ และผู้ได้รับผลกระทบจากความเหลื่อมล้ำ แต่เกือบทุกฝ่าย (ยกเว้นฝ่ายผู้จัดทำยุทธศาสตร์) ล้วนเชื่อว่า การปรองดองสมานฉันท์เป็นเพียงลมปาก เป็นความฝันที่ไม่อาจเกิดขึ้นจริง คงเป็นได้เพียงความปรองดองบนแผ่นกระดาษ เหมือนกับหลายๆอย่างในวิถีชีวิตประชาธิปไตยแบบไทยๆที่เป็นได้เพียงนามธรรม

ความสำเร็จของผู้นำสิทธิมนุษยชนหลายๆท่าน เช่น เนลสัน แมนเดลา , มาร์ตินลูเธอร์คิง ทำให้ผู้เขียนคิดว่ ในวิกฤตการณ์ใดก็ตาม ภาวะผู้นำและบรรยากาศความมีส่วนร่วมเป็นสิ่งจำเป็นมาก ๆ ในการร่วมกันหาทางออก สร้างความสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสังคมหนึ่งๆ โดยเฉพาะสำหรับสังคมไทย ณ วันนี้ ซึ่งคุณสมบัติของผู้ที่จะสร้างความปรองดองสมานฉันท์ให้สังคมควรมีภาวะผู้นำดังนี้

1. ปล่อยวางอดีต มุ่งมั่นอนาคต : ปล่อยวางอดีตเพราะมันเป็นอดีตไปแล้ว มองการณ์ไกลไปข้างหน้าในส่วนที่จะทำให้เกิดดีขึ้น กำหนดเป้าหมายชัดเจนในการเดินไปสู่อนาคตและมีระบบวิธีการทำงานรองรับเพื่อให้บรรลุความหวังในสิ่งที่อยากจะทำ ทำอย่างมีความสุขเหมาะสมและสมดุลกัน อธิบายให้ประชาชนได้เข้าใจถึงหลักการที่นำไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางไปพร้อมๆ กันได้ และแสดงให้เห็นถึงความกระตือรือร้น ในการที่จะทำงานให้บรรลุผล ผู้นำที่สามารถสะท้อน

ภาพแห่งอนาคตที่เต็มไปด้วยมิตรภาพ ความรุ่งเรืองไปด้วยกัน เป็นเป้าหมายหนึ่งเดียวให้กับคนทั้งประเทศ จะทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นไว้ใจที่จะทำตาม

2. คิดเชิงยุทธศาสตร์ : คิดวางแผนงานอย่างรอบคอบเป็นลำดับขั้น เรียนรู้และใส่ใจความคิดของฝ่ายตรงข้าม โดยเริ่มจากสร้างความเป็นมิตร เดินเข้าหาฝ่ายตรงข้ามเพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยน อธิบายสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้น แต่มีความยืดหยุ่น พลิกแพลงได้ตามสถานการณ์ กล้าที่จะเสี่ยง ตัดสินใจเด็ดขาด เพื่อจะบรรลุเป้าหมาย

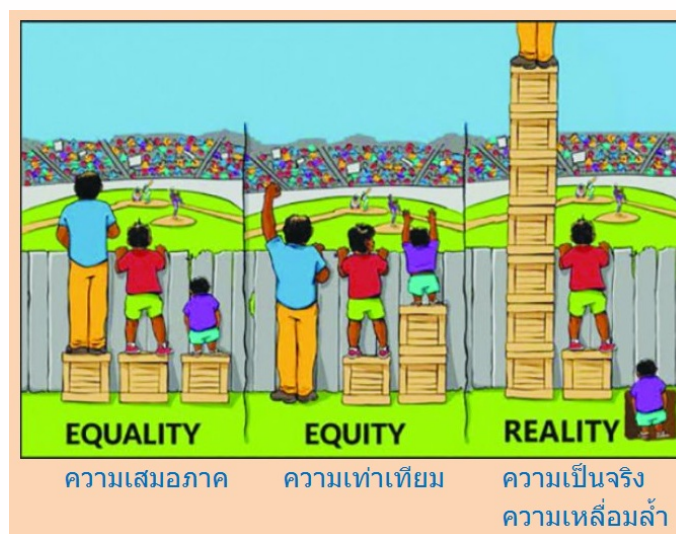
3. คิดนอกกรอบ : ด้วยการเรียนรู้กับคนที่มีความคิดตรงข้าม เรียนรู้จากการอ่านหนังสือ เรียนรู้วิธีที่จะทำให้ประเทศมีความสงบสุขด้วยวิธีการมองสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศ และหาสาเหตุและที่มาของปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อหาจุดบกพร่องและหาวิธีแก้ไขปัญหาก่อนที่จะลงมือทำ

4. ผ่อนคลายบรรยากาศความกดดัน ให้ทำงานร่วมกันอย่างสนุกแต่มีเป้าหมาย : มีความรักองค์กรและคนในองค์กร ทำให้คนในองค์กรรักสามัคคีกันผ่านการเรียนรู้จากภายในองค์กรเป็นหลัก เช่น การอยู่ร่วมกันโดยไม่แบ่งชั้นวรรณะ ทำงานเป็นทีม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น พูดคุยหักทลายอย่างเป็นกันเอง ไม่สร้างความตึงเครียดจนมากเกินไป ทำงานอย่างระบบ ช่วยส่งเสริมให้คนในองค์กรมีจิตสำนึกในการรักษาতিของตนเองและครอบครัว การทำงานจะต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมในการทำงานร่วมกัน เพื่อเกิดความเป็นหนึ่งเดียวที่มุ่งสู่จุดหมายเดียวกัน และทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้

5. สร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาในตัวเอง : วิเคราะห์จุดดีจุดเสีย มองหาความสามารถของตัวเองในการตัดสินใจและช่วยเหลือตัวเองให้ได้มากที่สุด และพัฒนาสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น ศรัทธาและนับถือในตนเองว่างานจะต้องบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ นำจุดเด่นของตนไปสร้างประโยชน์ให้กับประเทศชาติและประชาชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ความสุขที่ได้มาก็มาจากการเชื่อมั่นและศรัทธาตัวเองจะทำให้งานใหญ่ๆ สำเร็จ

6. มีความฉลาดทางปัญญา : มีความสามารถในการรับรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ สามารถคิด, ใช้เหตุผล, เชื่อมโยง และประเมินผลของการทำงาน

7. มีความฉลาดทางอารมณ์ : มีความสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองและผู้อื่น โดยที่ไม่สร้างแรงกดดันไปยังคนรอบข้าง ช่วยให้ภารกิจต่างๆ เป็นไปในทางที่สร้างสรรค์ ผ่อนคลาย สามารถหาทางออกได้อย่างมีความสุขทั้งของตัวเองและคนอื่น

ในปัจจุบัน มี 122 ประเทศที่มีการปกครองแบบระบบประชาธิปไตย แต่มีอยู่หลายประเทศ เช่น อินเดีย ฟิลิปปินส์ รวมถึงประเทศไทยด้วย ที่มีสภาพสังคมแบบรูปช่องขวาสุด คือ ปกครองโดยหลักการความเสมอภาค แต่ใน

ความเป็นจริง ยังมีความเหลื่อมล้ำ และความไม่เท่าเทียมด้านศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์สูงมาก คนรวยก็รวมล้นฟ้า คนจนก็แร้นแค้นติดดิน (ตามรูป ขวาสุด Reality)

หากสังคมใด มีผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่สามารถปลุกฝังแนวคิดสิทธิเสรีภาพ ควบคู่กับ หน้าที่ความรับผิดชอบ และคุณธรรมได้ ความเท่าเทียมก็จะเกิดขึ้น (ตามรูปกลาง EQUITY) และจะเป็นสังคมที่พัฒนาสู่ความสันติสุข ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนน้อย ประชาชนมีความสุข ซึ่งเป็นเป้าหมายของการปกครองแบบประชาธิปไตย

สารบรรณ

1. การสัมมนาและปาฐกถา นำ เรื่อง "หลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติกับการสร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจและสังคม" โดย พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
2. กรมประชาสัมพันธ์ Wednesday, August 05, 2015 08:30
3. 5.องค์การด้านสิทธิมนุษยชน
4. รายงานประจำ ปี 2559/2560 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล สถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก ,
5. NHRC : สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ – สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
6. www.korpungun.com/มาร์ติน-ลูเทอร์-คิง
7. Eduzone, <https://blog.eduzones.com/rangsit/120314>